

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 9. 08. 2002 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 01. 2019 do: 31. 12. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

467

ZÁKON

z 2. júla 2002

o výrobe a uvádzaní liehu na trh

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje podmienky výroby liehu a spracovania liehu, jeho uvádzanie na trh, manipuláciu a iné nakladanie s ním.

(2) Ustanovenia osobitných predpisov¹⁾ týkajúce sa výroby liehu a spracovania liehu, jeho uvádzania na trh, manipulácie a iného nakladania s ním nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Liehom na účely tohto zákona sa rozumie

- a) etylalkohol, ktorý je vyrobený alkoholovou fermentáciou surovín poľnohospodárskeho pôvodu skvasiteľných na lieh a ich následnou destiláciou alebo jeho iným následným oddelením,
- b) zmes etylalkoholu s inými alkoholmi a látkami, ak obsah etylalkoholu v zmesi je vyšší ako 15 objemových percent,
- c) liehovina, ktorou sa rozumie kvapalina obsahujúca etylalkohol, určená na priamu ľudskú spotrebu alebo na výrobu iných požívatín; má špecifické organoleptické vlastnosti a množstvo etylalkoholu najmenej 15 objemových percent okrem vaječných likérov a likérov s vajcom s dovoleným množstvom etylalkoholu najmenej 14 objemových percent; liehovina sa môže vyrábať destiláciou, maceráciou alebo zmiešaním,
- d) lieh s obsahom 95 objemových percent etylalkoholu používaný na lekárske a farmaceutické účely,
- e) etylalkohol vyrobený destiláciou alebo iným oddeľovaním zo skvasených roztokov pochádzajúcich z výroby celulózy (sulfitový, hydrolyzný lieh),
- f) etylalkohol vyrobený chemickou syntézou (syntetický lieh).

(2) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) mernou jednotkou množstva liehu

1. objem liehu v litroch alkoholu (l a) pri teplote 20 stupňov Celzia (°C),

2. hmotnosť liehu v kilogramoch (kg); odvodenou jednotkou je gram (g), ak ide o lieh používaný na lekárske a farmaceutické účely,
- b) koncentráciou liehu
1. hmotnostné percento určené pomerom hmotnosti 100-percentného etylalkoholu, ktorý sa nachádza vo výrobku, k celkovej hmotnosti tohto výrobku násobeným číslom 100,
 2. objemové percento určené pomerom objemu 100-percentného etylalkoholu, ktorý sa nachádza vo výrobku pri teplote 20 °C, k celkovému objemu tohto výrobku násobeným číslom 100,
- c) výrobou liehu
1. výroba surového liehu,
 2. výroba rafinovaného liehu,
 3. zušľachťovanie liehu,
 - 3.1. rafinácia (čistenie),
 - 3.2. rektifikácia (viacnásobne opakovaná destilácia v kolóne),
 - 3.3. dehydratácia (odstránenie vody z liehu),
 - 3.4. regenerácia (získavanie liehu z použitých roztokov a odpadov obsahujúcich lieh),
 - 3.5. špeciálna úprava sorpčnými metódami,
 4. výroba destilátov,
 5. výroba liehu z celulóзовých surovín a náhrad,
 6. výroba syntetického liehu,
- d) spracovaním liehu
1. stárenie (zrenie),
 2. egalizácia (zmiešavanie alebo sceľovanie),
 3. spracovanie liehu na liehoviny alebo na ocot,
 4. denaturácia liehu, prídanie povoleného denaturačného prostriedku alebo zmesi denaturačných prostriedkov, čím sa stane lieh nevhodným na požívanie (§ 10),
 5. iné spracovanie liehu,
- e) uvádzaním liehu na trh dodanie liehu, ktorý je výsledkom činnosti upravenej týmto zákonom, predaj, ponúkание na účely predaja, obmena,²⁾
- f) manipuláciou s liehom prečerpávanie, plnenie, meranie, váženie, balenie, skladovanie a označovanie,
- g) iným nakladaním s liehom doprava a každá ďalšia činnosť, ktorú nemožno považovať za činnosť uvedenú v písmenách c) až f),
- h) normou strát liehu percentuálne vyjadrenie prirodzených a nezavinených úbytkov liehu vznikajúcich pri činnostiach uvedených v písmenách c) až g) a pri výrobe vonných a chuťových látok, droždia a octu,
- i) surovým liehom lieh vyrobený alkoholovou fermentáciou surovín poľnohospodárskeho pôvodu skvasiteľných na lieh a ich následnou destiláciou; je zakázané ho použiť pri spracovaní na liehoviny a iné požívatiny, farmaceutiká, kozmetické prostriedky a na ďalšie použitie v zdravotníctve,
- j) rafinovaným liehom lieh vyrobený rafináciou surového liehu alebo alkoholovou fermentáciou surovín poľnohospodárskeho pôvodu skvasiteľných na lieh, ich destiláciou a následnou

rafináciou; takto upravený rafinovaný lieh je určený najmä na spracovanie na liehoviny a iné požívatiný, farmaceutiká, kozmetické prostriedky a na ďalšie použitie v zdravotníctve,

- k) rafinovaným liehom technickým lieh vyrobený rafináciou surového liehu alebo alkoholovou fermentáciou surovín poľnohospodárskeho pôvodu skvasiteľných na lieh, ich destiláciou a následnou rafináciou; je určený najmä na technické účely, je zakázané ho použiť pri spracovaní na liehoviny a iné požívatiný, farmaceutiká, kozmetické prostriedky a na ďalšie použitie v zdravotníctve,
- l) destilátom lieh vyrobený destiláciou po alkoholovej fermentácii vybraných poľnohospodárskych surovín, najmä ovocia vrátane hrozna, ovocných vín, hroznových vín, ovocných výliskov a hroznových výliskov a ďalších surovín,
- m) denaturovaným liehom
 1. všeobecne denaturovaný lieh s množstvom najmenej 80 objemových percent etylalkoholu s prídavkom povoleného denaturačného prostriedku alebo zmesi denaturačných prostriedkov,
 2. osobitne denaturovaný lieh denaturovaný s prídavkom povoleného denaturačného prostriedku,
 3. osobitne denaturovaný bezvodý lieh denaturovaný s prídavkom povoleného denaturačného prostriedku,
- n) denaturačným prostriedkom látka alebo zmes látok rozpustných v liehu, ktoré nezvratne zmenia vlastnosti liehu tak, že nie je vhodný na požívanie,
- o) bezvodým liehom lieh vyrobený dehydratáciou všetkých druhov liehu; obsahuje najmenej 99,7 objemového percenta etylalkoholu,
- p) príbudlinou zmes vyšších alkoholov s vyšším bodom varu ako etylalkohol, ktorá obsahuje najviac 15 objemových percent etylalkoholu, ktorá vzniká pri alkoholovom kvasení dekarboxyláciou a deamináciou z aminokyselín prítomných v surovine; nemožno ju použiť na potravinárske účely,
- r) úkvapom zmes aldehydov, esterov a iných prchavých zložiek s nižším bodom varu ako etylalkohol, ktorý obsahuje najmenej 93,1 objemového percenta etylalkoholu; vzniká ako vedľajší produkt pri výrobe liehu priamo zo zápar, pri rafinácii liehu, pri dehydratácii všetkých druhov liehu, pri rektifikácii ovocných a obilných destilátov a pri spracovaní surového liehu v rafinérii,
- s) dokvapom zmes vyšších alkoholov, vyšších kyselín, aldehydov, esterov a iných prchavých látok s vyšším bodom varu ako etylalkohol, ktorý obsahuje najmenej 88 objemových percent etylalkoholu; vzniká ako vedľajší produkt pri výrobe liehu priamo zo zápar, pri rafinácii liehu, pri dehydratácii všetkých druhov liehu, pri rektifikácii ovocných a obilných destilátov a pri spracovaní surového liehu v rafinérii,
- t) súkromnou výrobou destilátu nepodnikateľská činnosť fyzickej osoby zameraná na výrobu destilátu v súlade s týmto zákonom a osobitným predpisom.^{2aa)}

(3) Liehovarnickým závodom na účely tohto zákona sa rozumie závod na výrobu liehu a spracovanie liehu, ktorým je

- a) priemyselný liehovar, ktorý spracúva cukorné suroviny, škrobnaté suroviny a ostatné suroviny prevoditeľné do skvasiteľnej formy,
- b) poľnohospodársky liehovar, ktorý spracúva poľnohospodárske produkty a produkty štiepenia škrobu,
- c) liehovar na destiláty, ktorý spracúva ako základnú surovinu ovocie, ovocné vína, hroznové vína, odpady z výroby vína a zo spracúvania ovocia, ako aj borievky, repu, obilie, med,

čakanku, alebo pivo na destiláty a tieto plní do spotrebiteľského balenia; výrobné zariadenie neslúži na výrobu surového liehu alebo rafinovaného liehu,

- d) liehovar s nespojitým systémom destilácie a rektifikácie, ktorý spracúva všetky suroviny prevoditeľné do skvasiteľnej formy; výrobne je usporiadaný tak, aby sa výroba registrovala na každom stupni výroby kontrolným liehovým meradlom,
- e) droždiareň, ak pri výrobe droždia je lieh vedľajším výrobkom,
- f) výrobňa bezvodého liehu je výrobným zariadením na odvodňovanie liehu vhodným technologickým postupom, napr. azeotropnou destiláciou, molekulovými sitami, pervaporáciou, membránovým delením, čím sa získava bezvodý lieh,
- g) rafinéria liehu, ktorá spracúva surový lieh vyrobený v poľnohospodárskych a priemyselných liehovaroch na rafinovaný lieh alebo bezvodý lieh,
- h) denaturačný závod, v ktorom sa lieh denaturuje,
- i) samostatný sklad liehu, závod, ktorý uskladňuje vyrobený alebo nakúpený lieh v úradne overených nádržiach opatrených úradne overenými meradlami na zisťovanie zásob liehu na účely jeho ďalšieho spracovania v liehovarníckych závodoch vlastného podniku alebo vyskladňuje lieh na účely predaja; iná osoba ako výrobca a Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky nesmie skladovať lieh v inom ako spotrebiteľskom balení,
- j) egalizačná stanica, ktorá spracúva lieh egalizáciou (zmiešavaním) a uskladňuje vyrobený alebo dodaný lieh,
- k) výrobňa liehovín, ktorá spracúva lieh ako základnú surovinu na výrobu liehovín podľa špeciálne zostavených receptúr na jednotlivé druhy liehovín a plní liehoviny do spotrebiteľského balenia,
- l) plniareň, v ktorej sa lieh a liehovina vyrobená v inom liehovarníckom závode plní do spotrebiteľského balenia,
- m) octáreň, v ktorej sa lieh vyrobený v inom liehovarníckom závode spracúva na ocot,
- n) chemický liehovar (výrobňa syntetického liehu), ktorý vyrába syntetický lieh syntézou zo surovín fosílného pôvodu (hydratáciou etylénu),
- o) sulfitový liehovar (výrobňa sulfitového liehu), ktorý vyrába sulfitový lieh kvasnou technológiou z odpadov pri výrobe celulózy pôsobením sulfitových kvasiniek,
- p) liehovar na pestovateľské pálenie ovocia, ktorý poskytuje službu pestovateľom a lieh vyrába zo suroviny dodanej pestovateľmi; výrobné zariadenie tohto liehovaru môže byť využité aj na účely podľa § 2 ods. 3 písm. c), ak sú splnené podmienky podľa tohto zákona.

(4) Na iných spracovateľov liehu, ktorí nie sú liehovarníckymi závodmi podľa odseku 3, sa primerane vzťahujú ustanovenia odseku 3 písm. i).

(5) Výrobcom na účely tohto zákona sa rozumie

- a) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vyrába a spracúva lieh v liehovarníckych závodoch podľa odseku 3 písm. a) až o),
- b) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vyrába lieh v liehovarníckom závode podľa odseku 3 písm. p).

(6) Za lieh sa na účely tohto zákona nepovažujú ovocné šťavy ani pribudlina, ak objem etylalkoholu v nej je nižší ako 15 objemových percent celkového množstva všetkých látok obsiahnutých v zmesi, ani úkvapy, dokvapy a ani vína určené na priemyselné spracovanie.

§ 3**Podmienky na vydávanie povolenia**

(1) Vyrábať lieh a spracúvať lieh, manipulovať s ním a uvádzať ho na trh môže len právnická osoba a fyzická osoba [§ 2 ods. 5 písm. a)], ktorej na základe žiadosti Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vydalo povolenie na výrobu liehu a spracovanie liehu v liehovarníckom závode a jeho uvádzanie na trh (ďalej len „povolenie“). Povolenie neopravňuje na prevádzkovanie liehovarníckeho závodu. Prevádzkovať liehovarnícky závod možno na základe povolenia na prevádzkovanie daňového skladu vydaného podľa osobitného predpisu.^{2a)}

(2) Ak je žiadateľom o povolenie právnická osoba, v žiadosti uvedie

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo žiadateľa,
- b) meno a priezvisko osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu, a spôsob, akým konajú za žiadateľa,
- c) doterajší predmet podnikania žiadateľa,
- d) typ liehovarníckeho závodu podľa § 2 ods. 3 písm. a) až m), v ktorom sa bude lieh vyrábať a spracúvať, s uvedením sídla liehovarníckeho závodu,
- e) predpokladané množstvo vyrobeného a spracovaného liehu v liehovarníckom závode za kalendárny rok.

(3) Žiadateľ podľa odseku 2 k žiadosti priloží

- a) doklad o tom, že splatené vklady do základného imania žiadateľa dosiahli ku dňu podania žiadosti sumu minimálne 20 000 000 Sk s výnimkou žiadateľa uvedeného v odseku 11,
- b) doklad o tom, že zodpovedný zástupca žiadateľa spĺňa podmienky uvedené v odseku 9 písm. a), c) a d),
- c) údaje podľa osobitného predpisu³⁾ potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k liehovarníckemu závodu žiadateľa, v ktorom sa bude lieh vyrábať a spracúvať,
- d) zmluvu o nájme,⁴⁾ ak sa má liehovarnícky závod prevádzkovať v prenajatých priestoroch,
- e) doklad o kúpe preukazujúci, že je vlastníkom technologického zariadenia na výrobu liehu a spracovanie liehu, alebo doklad o prenájme technologického zariadenia na výrobu liehu a spracovanie liehu,
- f) údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov^{4a)} žiadateľa, zodpovedného zástupcu, ak je ustanovený, a členov štatutárneho orgánu,
- g) rozhodnutie príslušného orgánu o schválení programu odpadového hospodárstva;⁵⁾ v prípade, ak žiadateľ nemá povinnosť vypracovať program odpadového hospodárstva, predkladá doklad o zhodnocovaní odpadu alebo zneškodňovaní odpadu,⁶⁾
- h) vyjadrenie autorizovanej osoby⁷⁾ k technologickej časti liehovarníckeho závodu,
- i) posudok štátneho okresného hygienika⁸⁾ nie starší ako tri mesiace,
- j) odborné a záväzné stanovisko technickej inšpekcie,⁹⁾
- k) doklad orgánu potravinového dozoru o splnení podmienok ustanovených osobitným predpisom,¹⁰⁾
- l) doklady o zabezpečení kontrolného mechanizmu na
 - 1. overovanie zdravotnej neškodnosti a kvality vyrábaného liehu a spracúvaného liehu a zhody vyrobeného liehu s jeho označením a súčasne